

ESTONYA CUMHURİYETİ ÜLKE BÜLTENİ

TEMMUZ 2024

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Estonya Cumhuriyeti
Nüfus	1,35 milyon (2023, IMF tahmini)
Dil	Estonca (resmi dil), Rusça, Ukraynaca
Yüzölçümü	45.227 km ²
Başkent	Tallin
Başlıca Şehirleri	Tartu, Narva, Kohtla-Jarve
Yönetim Şekli	Parlamentar demokrasi
Devlet Başkanı	Alar Karis
Para Birimi	Avro (€)

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar: Avrupa Birliği (AB), Avrupa Konseyi, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT), Birleşmiş Milletler (BM), Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ), Kuzey Atlantik Anlaşması Örgütü (NATO), Uluslararası Para Fonu (IMF), Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD), Baltık Asamblesi, Baltık Denizi Devletleri Konseyi

Coğrafi Konum

Estonya'nın yüzölçümü 45.227 km²'dir. Doğu Avrupa'da bulunan ülke Letonya ve Rusya arasında yer almaktadır. Ülkenin Finlandiya Körfezi ve Baltık Denizine kıyıları bulunmaktadır.

Başkent Tallin'den Avrupa'nın önemli kentlerine hava yolu ile 3 saatte ulaşılabilir. Tallin Helsinki'ye 85 km, Riga'ya 310 km, St. Petersburg'a 350 km, Stockholm'e 375 km uzaklıktadır.

Ülke topraklarının yarısı ormanlarla kaplıdır.

Ülkede soğuk karasal iklim hakimdir. Başkent Tallin’de ortalama sıcaklıklar (son 30 yıllık) Ocak ayında -5,5 °C, Temmuz ayında 16,3 °C’dir.

Ülke sınırları içerisinde 1.521 adet ada bulunmaktadır. Saaremaa, Hiiumaa ve Muhu en büyük adalardır. Estonya aynı zamanda bir göller ülkesidir. Ülkedeki en büyük göller Peipsi ve Võrtsjärv gölleridir. Ülkenin en yüksek noktası Suur Munamagi (Great Egg Hill) olup, yüksekliği 318 m’dir.

Baltık denizinin en büyük limanı Estonya’da bulunmaktadır.

Siyasi ve İdari Yapı

1940 yılında SSCB’ye dahil olan Estonya Sovyetler Birliği’nin dağılması ile birlikte 1991 yılında bağımsızlığını yeniden kazanmıştır. Ülkenin resmi adı Estonya Cumhuriyeti’dir. Estonya’nın siyasi rejimi, kuvvetler ayrılığına dayalı, parlamenter demokrasidir. Estonya’nın batı ile ekonomik ve siyasi ilişkileri son Sovyet birliklerinin ülkeyi terk ettiği 1994 yılında başlamıştır. Ülke NATO ve Avrupa Birliği’ne 2004 yılı ilkbaharında katılmıştır. Estonya 2010 yılı sonunda da OECD’ye katılmıştır.

Cumhurbaşkanı beş yıllık bir dönem için seçilmekte ve en çok iki dönem görev yapabilmektedir. Cumhurbaşkanı seçiminin ilk üç turu parlamentoda yapılmakta, bu turlar sonucunda adaylardan biri 2/3 oy çoğunluğunu sağlayamadığı takdirde, parlamento ve yerel yönetim meclisleri üyelerinden oluşan bir Seçiciler Kurulu tarafından Cumhurbaşkanı oy çokluğuyla seçilmektedir.

Parlamentoda 101 sandalye bulunmaktadır. Anayasa uyarınca genel seçimler her dört yılda bir Mart ayında yapılmaktadır. Seçim barajı %5’tir. Yürütme organının başı Hükümet ve Başbakanıdır.

Cumhurbaşkanı Ekim 2021’de seçilen Alar Karis’tir. Başbakan Kaja Kallas’tır. Ülkede 10 Nisan 2023 tarihinde kurulan ve Reform Partisi, Sosyal Demokrat Parti ve Estonya 200 Partisinden müteşekkil bir koalisyon hükümeti görevdedir.

Ülkede en son parlamento seçimi Mart 2023’te gerçekleştirilmiş olup, bir sonraki Cumhurbaşkanlığı seçimi 2026 yılında gerçekleştirilecektir. Bir sonraki parlamento seçimi ise Mart 2027’de gerçekleştirilecektir.

Nüfus ve İstihdam

Estonya yaşlanan bir nüfusa sahiptir. Son yıllarda ülkedeki ölüm oranları doğum oranlarının önüne geçmiştir. Doğum oranlarında aşamalı olarak artış beklenmesine rağmen önümüzdeki yıllarda ölüm oranlarının önüne geçmesi beklenmemekte ve nüfusun azalmaya devam etmesi öngörülmektedir.

IMF verilerine göre 2023 yılında 1,35 milyon kişi ile dünyada 150. sırada yer alan Estonya nüfusunun 2028 yılında da 1,34 milyon kişi olacağı tahmin edilmektedir.

Estonya İstatistik Kurumu (<https://www.stat.ee>) verilerine göre ülkenin nüfusu 2023 yılında 1.365.884'tür. Ülke nüfusu 2022'ye göre %2,6 artmıştır.

Ülke nüfusunun %69'u Eston, %23,7'si Rus, %2,1'i Ukrayna, %0,87'si Beyaz Rus, %0,64'ü Fin ve %3,69'u diğer kökenlidir.

2023 yılı ikinci çeyreği itibarı ile 15-74 yaş aralığında istihdam oranı %69,2'dir. Söz konusu yaş aralığında işsizlik oranı ise aynı dönemde %6,7'dir. İşsizlik önceki yılın aynı dönemine göre %15,5 artmıştır.

IMF verilerine göre ülkedeki işsiz sayısının toplam işgücüne oranının 2023 yılında ortalama %6,1 olacağı ve Estonya'nın işsizliğin yüksek olduğu ülkeler arasında 50. sırayı alacağı tahmin edilmektedir.

2023 yılı ikinci çeyreği itibarı ile ülkede ortalama aylık brüt ücret 1.873 (önceki yılın aynı dönemine göre %12,4 artış) avrodur.

Okuryazarlık oranı %99,8 olan Estonya'da yükseköğrenim görenlerin nüfusa oranı %30'dur.

Ülkenin resmi dili Fin-Ugor ailesinden gelen ve Finceye çok benzer olan Estonya dilidir. Bunun yanında Fince, İngilizce, Rusça ve Almanca da yaygın olarak kullanılmaktadır.

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Bitümlü şist, fosfor, kireç taşı ve kil başlıca doğal kaynaklardır. EIA verilerine göre Estonya, 2022 yılında 21 bin varil/günlük ham petrol üretimi ile 117 ülke arasında 73. sıradadır. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2021	2022	2023*	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*
GSYİH (Cari Fiyatlar milyar \$)	36,89	37,95	41,80	44,50	47,10	49,78	52,2	54,67
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	7,2	-0,5	-2,3	2,4	2,7	2,9	3,0	2,9
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar- \$)	27.717	28.136	30.998	33.018	34.976	37.002	38.853	40.741
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	4,5	19,4	10,0	3,8	3,2	2,8	2,5	2,5

Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-1,8	-2,9	1,8	2,6	2,3	1,9	1,6	1,1
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	6,2	5,6	6,7	7,1	6,8	6,6	6,5	6,4
Nüfus (milyon)	1,33	1,35	1,35	1,35	1,35	1,35	1,34	1,34
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	17,8	18,5	21,6	24,0	25,9	27,5	29,1	30,5

Kaynak: IMF-Ekim 2023

*: Tahmin

Estonya 2004 yılında Avrupa Birliği'ne üye olmuştur. Ülke 1 Ocak 2011 tarihinde avroyu resmi para birimi olarak kabul etmiştir. Ülke 2010 yılında OECD'ye katılmıştır.

2023 yılında 41,8 milyar dolar olacağı tahmin edilen cari fiyatlara göre GSYİH'nın 2024 yılında 44,5 milyar dolar olması beklenmektedir.

Estonya, 2023 yılı itibarı ile 196 ülke arasında dünyanın 97. büyük ekonomisidir.

Reel GSYİH artış hızı 2021 yılında %7,2 olup, bu oran Avro Bölgesinde gerçekleşen en yüksek büyüme oranlarından birisidir. 2022 yılında GSYİH, yükselen enflasyon ve Rusya-Ukrayna savaşının ekonomiye olumsuz etkileri nedeniyle %0,5 küçülmüştür. Ülke ekonomisi resesyondadır. Ekonomide yüksek enflasyon ve tedarik zincirlerinden bozulma kaynaklı yaşanan şokların 2023 yılında hafiflemesi beklenmektedir. Ancak, 2023 yılında durgunluk devam edecektir. IMF verilerine göre 2023 yılında sabit fiyatlara göre %2,3 oranında azalması beklenen GSYİH'nın, 2024 yılında %2,4 oranında artacağı tahmin edilmektedir. Rusya ülkenin önemli bir ticaret ortağıdır. Rusya'da azalan talebin ülkenin ekonomik büyümesi üzerinde olumsuz etkisi olacaktır.

Estonya, 2023 yılında 30.998 dolarlık kişi başına düşen milli gelir ile dünyada 41. sırada yer almaktadır. 2022 yılında %19,4 olan (Avro bölgesindeki en yüksek enflasyon) tüketici fiyatlarına göre yıllık ortalama enflasyon oranının 2023 yılında %10 olacağı tahmin edilmektedir. Gıda ve enerji fiyatlarının Estonya'nın tüketici sepetinde diğer Avro Bölgesi ekonomileri ortalamasına göre daha fazla yeri olması nedeniyle fiyat baskılarının bölgedeki diğer ülkelere kıyasla yüksek devam etmesi beklenmektedir.

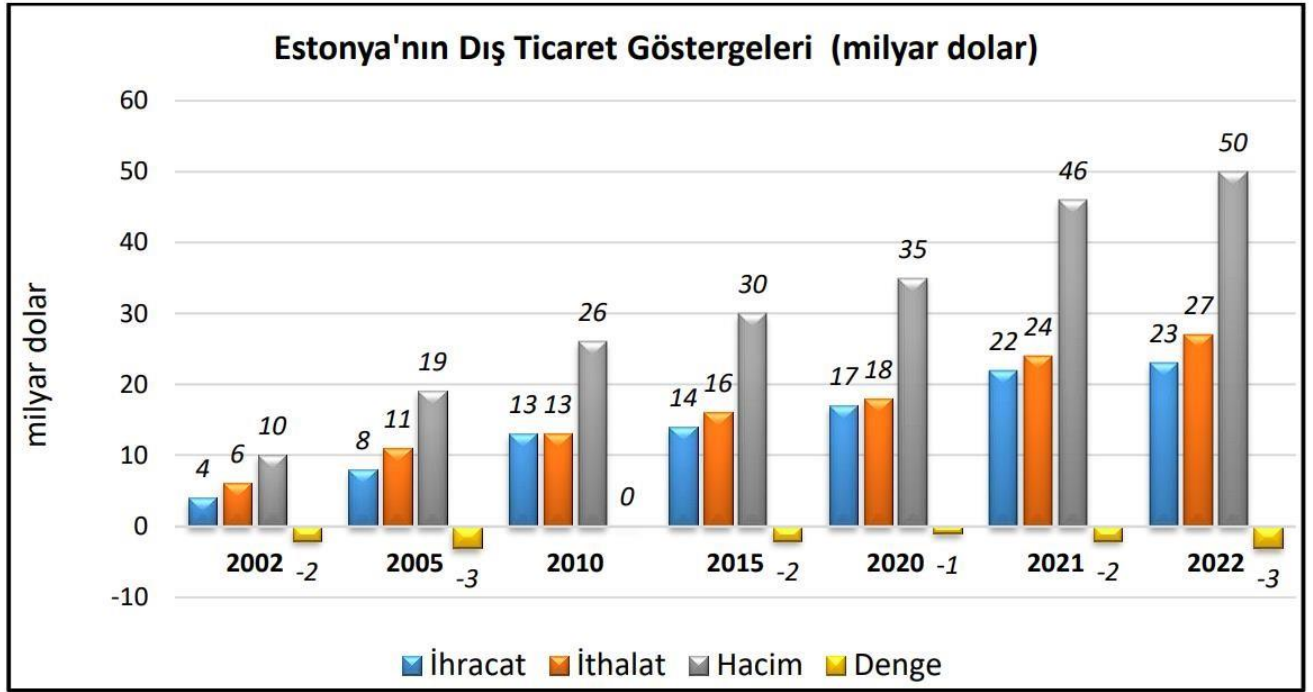
2023 yılında %1,8 oranında fazla vereceği tahmin edilen cari işlemler dengesinin GSYİH'ya oranının, 2024 yılında da %2,6 oranında fazla vermesi beklenmektedir.

2023 yılında %21,6 olacağı tahmin edilen devletin genel net borcunun GSYİH'ya oranının, 2024 yılında %24 olması beklenmektedir.

Estonya, insani gelişmişlik endeksine göre dünyada 191 ülke arasında 31. sıradadır. Ekonomik serbestlik endeksine göre Estonya, dünyada 176 ülke arasında 6. sıradadır. Küresel rekabetçilik açısından dünyadaki 141 ülke arasında Estonya 31. sıradadır. İş yapma kolaylığı açısından Estonya, dünyada 190 ülke arasında 18. sıradadır.

2. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Kaynak: Trademap-Estonya verileri

Estonya, 2021 yılında 23,1 milyar dolarlık ihracat (önceki yıla göre %3,7 artış), 26,6 milyar dolarlık ithalat (önceki yıla göre %10 artış) gerçekleştirmiştir. Ülkenin 50 milyar dolarlık dış ticaret hacmi bulunmaktadır. Estonya, dünya ihracatında %0,1 pay ile 71. sıradadır. Ülke, dünya ithalatında %0,1 pay ile 73. sıradadır.

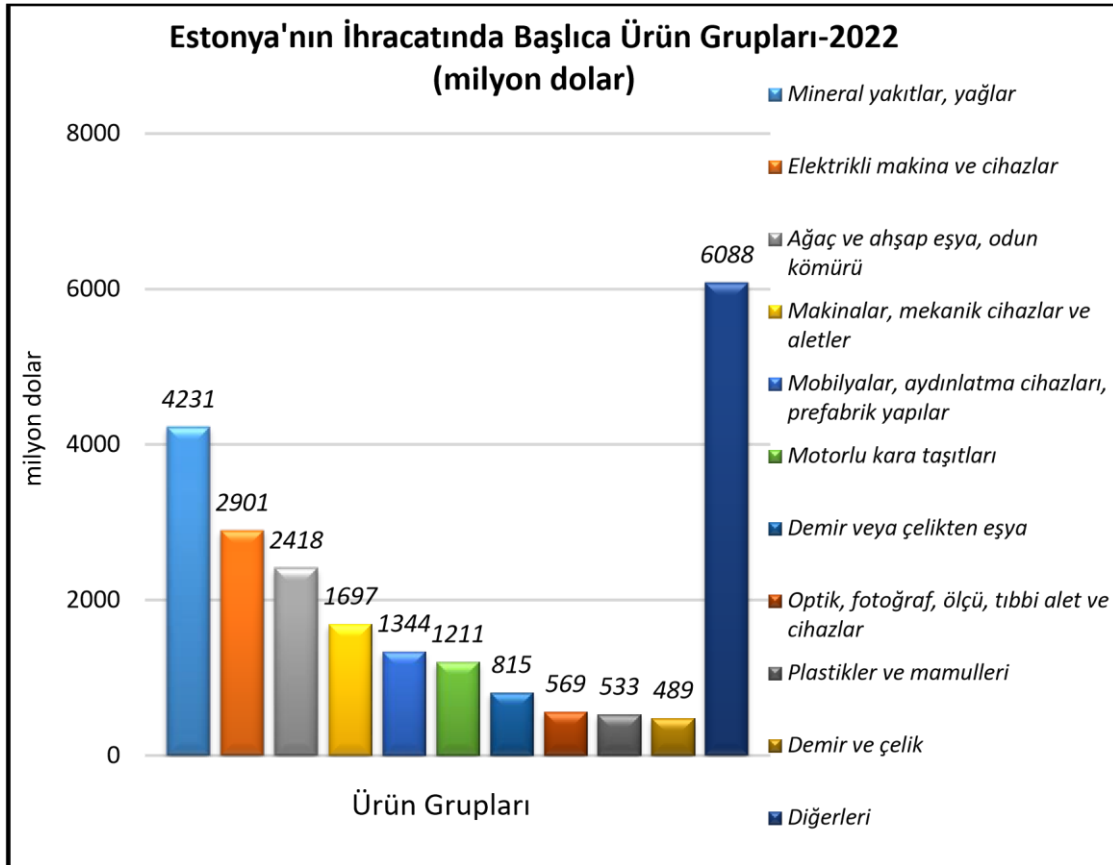
Ülkenin 2022 yılında ihraç ettiği başlıca ürünler; mineral yakıt ve yağlar, elektrikli makina ve cihazlar, ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, mobilyalar, aydınlatma cihazları, prefabrik yapılar, motorlu kara taşıtları, demir veya çelikten eşya, optik, fotoğraf, ölçü, tıbbi alet ve cihazlar, plastikler ve mamulleri ve demir ve çeliktir.

Ülkenin 2022 yılı ithalatında ise mineral yakıtlar, yağlar, elektrikli makina ve cihazlar, makinalar mekanik cihazlar ve aletler, motorlu kara taşıtları, ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü, demir ve çelik, plastikler ve mamulleri, eczacılık ürünleri, demir veya çelikten eşya, hayvansal ve bitkisel katı ve sıvı yağlar önem arz eden ürün gruplarıdır.

Başlıca

Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

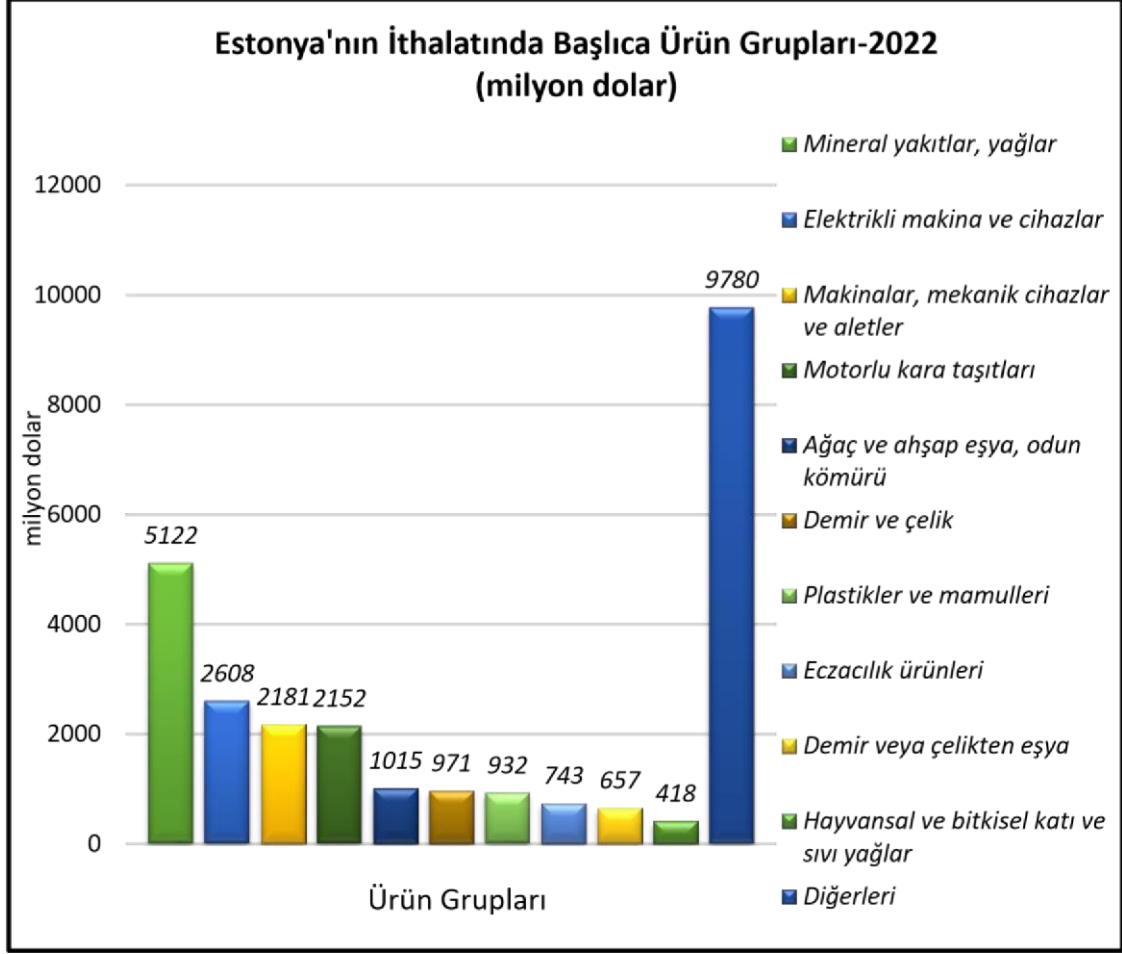
İhracat

Kaynak: Trademap-Estonya verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

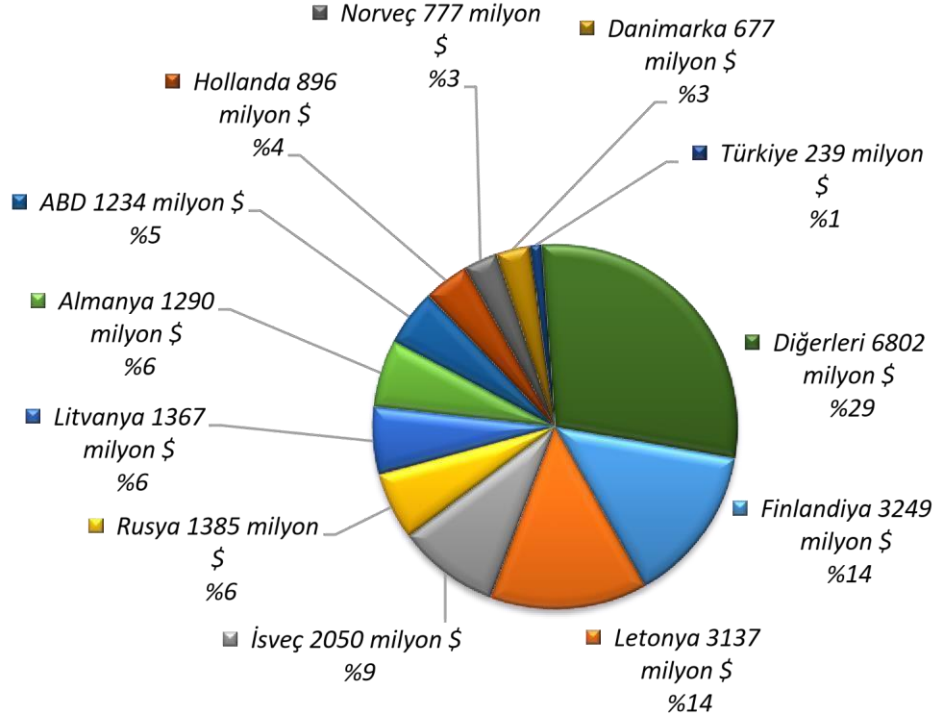
Kaynak: Trademap-Estonya verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Estonya'nın Ülkelere Göre İhracatı-2022
(milyon dolar, % pay)

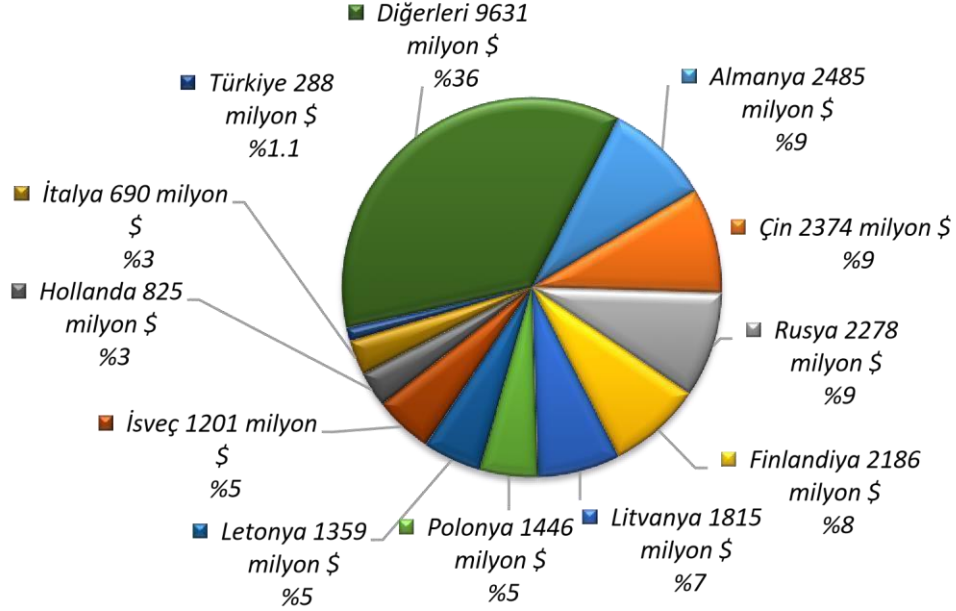

Kaynak: Trademap-Estonya verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Estonya'nın Ükelere Göre İthalatı-2022 (milyon dolar, % pay)

Kaynak: Trademap-Estonya verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

3. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Estonya, 2022 yılında 1,2 milyar dolar ile doğrudan yabancı yatırım çeken ülkeler arasında 85. sıradadır.

2020-2022 döneminde toplam doğrudan yabancı yatırım miktarı 4 milyar dolar olan Estonya, 2022 yılında 30 milyar dolarlık toplam yabancı sermaye stoku ile dünyada 77. sıradadır.

İsveç, Finlandiya, Hollanda, Litvanya ve Rusya ülkedeki en önemli yatırımcılardır.

Doğrudan yabancı yatırımların yöneldiği başlıca alanlar sırası ile finansman ve sigortacılık faaliyetleri, gayri menkul faaliyetleri, perakende ve toptan ticaret, bilim-teknik faaliyetleridir.

Estonya'nın Avrupa Birliği üyeliği yabancı yatırımlar için tam yasal koruma anlamına gelmektedir. Karın ülke dışına çıkarılması ve toprak mülkiyeti üzerinde bir engel bulunmamaktadır.

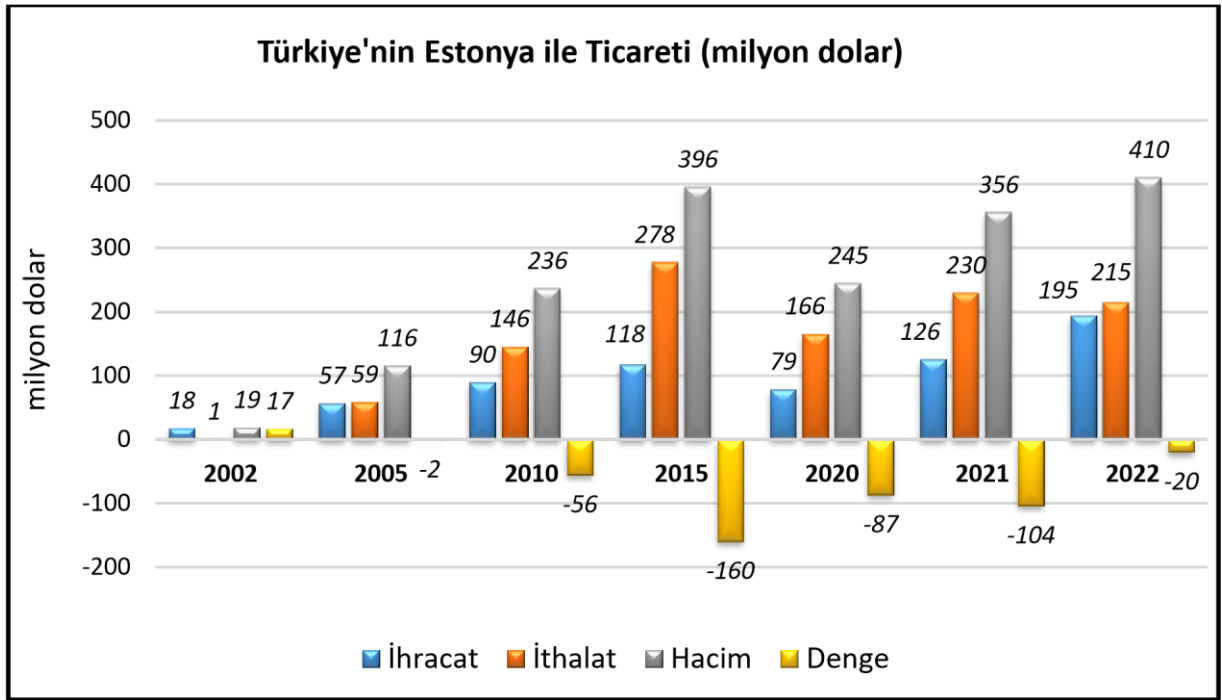
Estonya finans sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin neredeyse tamamı yabancı sermayelidir.

Doğrudan yabancı yatırımların gelecekte finansal ve ticari faaliyetlerden imalat sanayi faaliyetlerine ve bilgi ve iletişim teknolojileri sektörlerine doğru yönelmesi beklenmektedir.

Estonya’da şirket kuruluşu 20 dakikada internet üzerinden yapılabilmektedir. Ülkede bankacılık işlemlerinin %99’u elektronik olarak gerçekleşmektedir.

4. TÜRKİYE İLE TİCARET

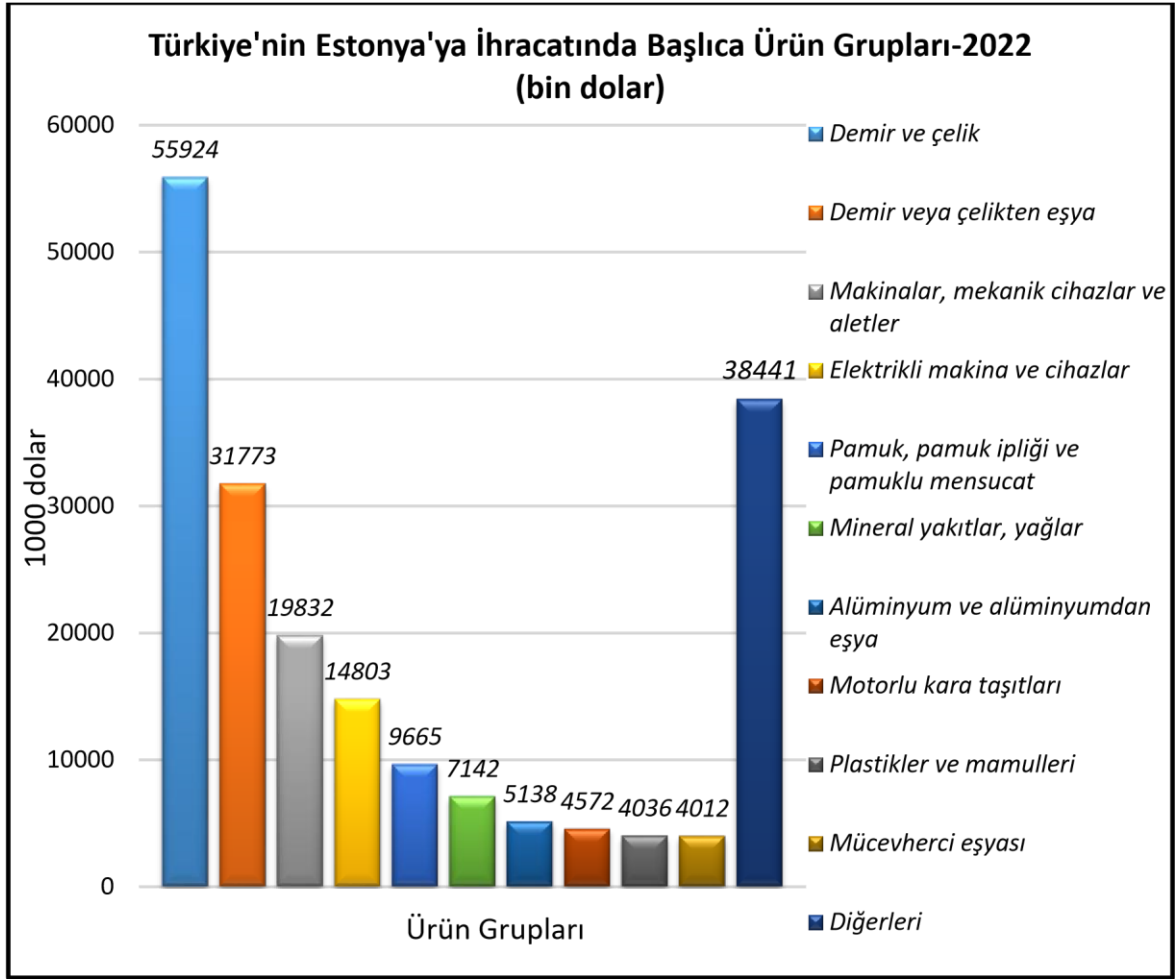
Genel Durum

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri

2022 yılında Türkiye’nin Estonya’ya ihracatı bir önceki yıla göre %54,7 artarak 195 milyon dolar olmuştur. Estonya, 2022 yılında Türkiye’nin ihracat gerçekleştirdiği ülkeler arasında %0,1 pay ile 108. sıradadır. Türkiye’nin 2022 yılında ülkeden ithalatı ise bir önceki yıla göre %6,4 azalarak 215 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılında ülkenin toplam ithalatımızdaki payı %0,06 olup, ithalatımızda 81. sıradadır. 2022 yılında Estonya ile ticarete Türkiye’nin 20 milyon dolar dış ticaret açığı verdiği gözlenmektedir.

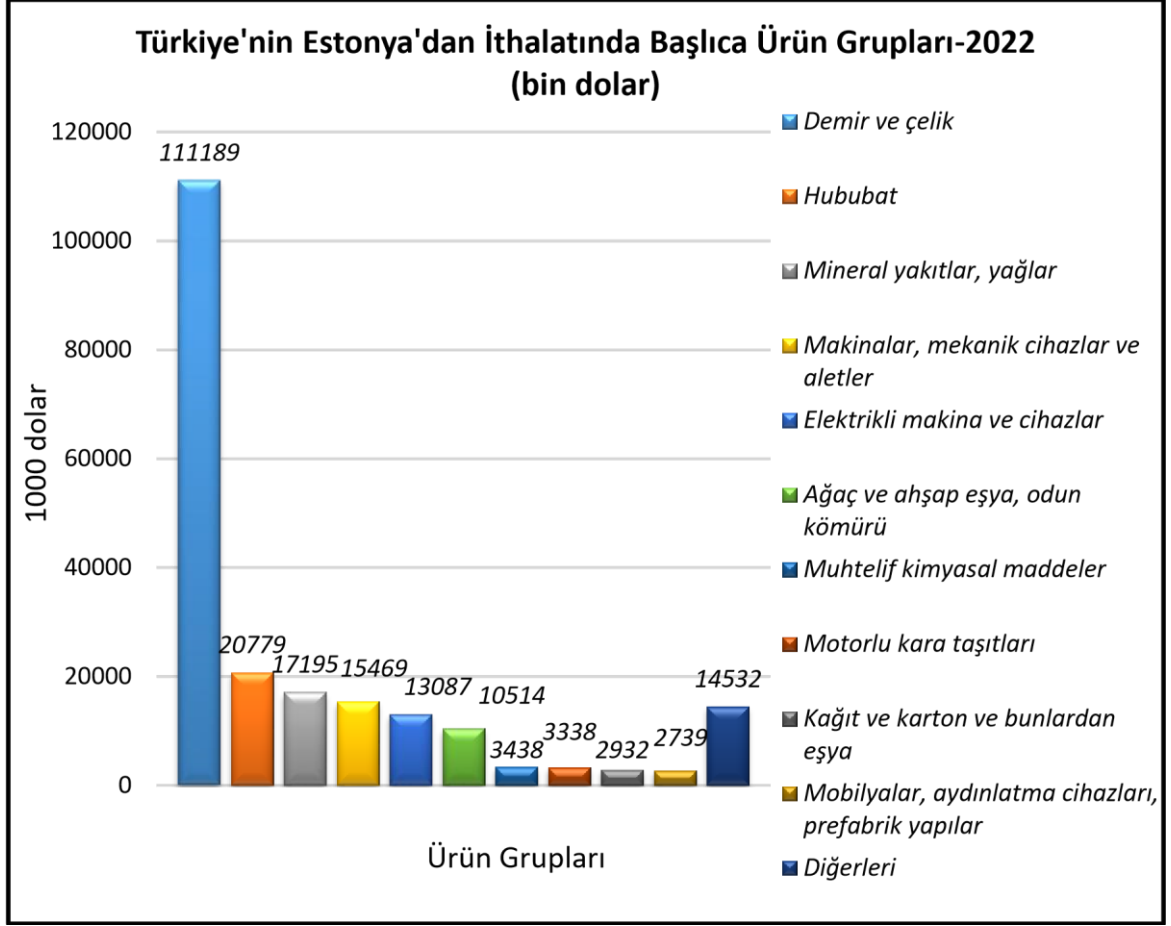
Türkiye'nin Estonya'ya İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Estonya'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Yatırım İlişkileri

Türkiye'nin 2022 yılı itibarıyla yurtdışına gerçekleştirdiği 51 milyar dolar değerindeki toplam yurtdışı doğrudan yatırım stokunda, Estonya 3 milyon dolar 80. sıradadır.

EKLER:

EK-1: Estonya'nın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (%, 20212022)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			16 901 261	22 282 223	23 101 253	100,0	3,7
1.	2716	Elektrik enerjisi	156 759	552 406	1 331 452	5,8	141

2.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	1 320 025	1 780 695	1 252 522	5,4	-29,7
3.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	741 451	896 437	1 187 533	5,1	32,5
4.	2707	Yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasından elde yağlar ve diğer ürünler	753 195	1 917 574	1 109 407	4,8	-42,1
5.	8703	Otomobiller	473 601	614 036	630 320	2,7	2,7
6.	9406	Prefabrik yapılar	472 759	626 177	614 935	2,7	-1,8
7.	4418	Ağaçtan bina ve inşaat için marangozluk, mamülleri, doğrama parçaları	391 566	517 673	538 296	2,3	4,0
8.	4407	Uzunlamasına kesilmiş, biçilmiş ağaç; kalınlık > 6 mm	339 769	534 048	428 808	1,9	-19,7
9.	4401	Yakmaya mahsus ağaçlar, ince dilimler veya yongalar halinde ağaç, talaş, döküntü ve artıklar	248 037	323 631	394 854	1,7	22,0
10.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	29 568	178 722	389 114	1,7	117,7
11.	4409	Şekil verilmiş ağaçlar (lambalanmış, yiv açılmış, set açılmış, şevlenmiş, ortaları (V) şeklinde oluklanmış vb.)	217 853	327 019	345 712	1,5	5,7
12.	1511	Palm yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	148 504	222 603	343 287	1,5	54,2
13.	7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatla kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	236 673	289 198	333 102	1,4	15,2
14.	9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	221 585	275 265	246 586	1,1	-10,4
15.	8431	İş ve Maden Makinelerinin aksam ve parçaları	211 668	224 883	243 464	1,1	8,3

Kaynak: Trademap-Estonya verileri

EK-2: Estonya'nın İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (%, 2022)	Değişim (% 2021-2022)
------	------	---------	------	------	------	---------------------	--------------------------

TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			17 763 230	24 152 265	26 577 644	100,0	10,0
1.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	1 035 419	1 259 206	2 176 811	8,2	72,9
2.	2716	Elektrik enerjisi	299 316	771 629	1 478 502	5,6	91,6
3.	8703	Otomobiller	899 990	1 258 739	1 277 518	4,8	1,5
4.	2707	Yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasından elde yağlar ve diğer ürünler	500 788	1 461 871	752 986	2,8	-48,5
5.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	550 874	824 744	708 216	2,7	-14,1
6.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	89 114	199 120	640 753	2,4	221,8
7.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	514 112	629 110	578 330	2,2	-8,1
8.	4407	Uzunlamasına kesilmiş, biçilmiş ağaç; kalınlık > 6 mm	343 729	669 624	516 745	1,9	-22,8
9.	1511	Palm yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	140 352	186 939	304 591	1,1	62,9
			141 635				
10.	7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişlik ≥600 mm (kaplanmış)		215 638	258 889	1,0	20,1
11.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	191 932	277 514	256 889	1,0	-7,4
12.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	193 420	258 969	238 385	0,9	-7,9
13.	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	175 457	211 889	237 019	0,9	11,9
14.	8542	Elektronik entegre devreler	170 220	189 298	208 784	0,8	10,3
15.	8467	El ile kullanılan, pnömatik ,hidrolik veya elektrikli ya da elektriksiz kendinden motorlu olan aletler	108 213	163 292	195 888	0,7	20,0

Kaynak: Trademap-Estonya verileri

EK-3: Estonya'nın Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (% 2021-2022)
	TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)	16 901 261	22 282 223	23 101 253	100,0	3,7
1.	Finlandiya	2 534 832	3 089 972	3 249 263	14,1	5,2
2.	Letonya	1 467 072	2 153 705	3 136 793	13,6	45,6
3.	İsveç	1 693 106	1 972 963	2 050 268	8,9	3,9
4.	Rusya	1 413 565	1 425 926	1 385 091	6,0	-2,9
5.	Litvanya	934 284	1 237 633	1 366 839	5,9	10,4
6.	Almanya	1 026 196	1 334 609	1 289 505	5,6	-3,4
7.	ABD	1 321 293	1 993 703	1 233 726	5,3	-38,1
8.	Hollanda	651 760	1 299 551	895 520	3,9	-31,1
9.	Norveç	535 069	663 570	777 142	3,4	17,1
10.	Danimarka	543 098	674 670	676 949	2,9	0,3
11.	Polonya	395 202	636 826	639 046	2,8	0,3
12.	İngiltere	390 878	783 165	499 146	2,2	-36,3
13.	Fransa	297 651	417 935	420 959	1,8	0,7
14.	Belçika	240 989	277 996	328 314	1,4	18,1
15.	İsviçre	120 964	227 671	273 042	1,2	19,9
...	...	...	...	...	...	...
17.	Türkiye	139 355	210 927	238 549	1,0	13,1

Kaynak: Trademap-Estonya verileri

EK-4: Estonya'nın Ükelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (% 2021-2022)
	TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)	17 763 230	24 152 265	26 577 644	100,0	10,0

1.	Almanya	1 731 912	2 253 776	2 485 081	9,4	10,3
2.	Çin	1 652 890	2 106 645	2 373 873	8,9	12,7
3.	Rusya	1 605 924	2 773 269	2 277 753	8,6	-17,9
4.	Finlandiya	1 597 633	2 042 952	2 185 797	8,2	7,0
5.	Litvanya	961 398	1 326 399	1 814 611	6,8	36,8
6.	Polonya	964 163	1 227 326	1 445 540	5,4	17,8
7.	Letonya	883 568	1 067 164	1 358 974	5,1	27,3
8.	İsveç	919 140	1 088 862	1 201 462	4,5	10,3
9.	Hollanda	500 998	605 191	825 085	3,1	36,3
10.	İtalya	508 536	638 890	690 293	2,6	8,0
11.	Fransa	451 775	550 037	569 109	2,1	3,5
12.	ABD	441 502	464 238	546 505	2,1	17,7
13.	İngiltere	374 875	394 774	398 155	1,5	0,9
14.	Japonya	289 157	352 247	394 207	1,5	11,9
15.	Belçika	252 822	354 675	385 866	1,5	8,8
...	...	...	...	...	...	...
22.	Türkiye	185 092	215 605	287 696	1,1	33,4

Kaynak: Trademap-Estonya verileri

Ek-5: Türkiye'nin Estonya'ya İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (% 2021-2022)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			79 158	126 297	195 338	100,0	54,7
1.	7214	İnşaat demiri	0	13	30 517	15,6	234646,2
2.	7306	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller	4 255	9 148	15 877	8,1	73,6

3.	7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik $\geq$ 600 mm)	0	0	15 426	7,9	0
4.	7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatla kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	1 397	1 139	10 834	5,5	851,2
5.	8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	2 415	921	9 092	4,7	887,2
6.	5201	Pamuk (karde edilmemiş veya penyelenmemiş)	5 064	5 393	8 071	4,1	49,7
7.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	100	200	7 141	3,7	3470,5
8.	8443	Baskı yapmaya mahsus makinalar; kopyalama ve faks makinaları; bunların aksam, parça ve aksesuarları	471	715	5 261	2,7	635,8
9.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallerden veya kıymetli metallerle kaplama metallerden)	2 376	3 174	3 952	2,0	24,5
10.	7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişlik $\geq$ 600 mm (kaplanmış)	105	8 742	3 572	1,8	-59,1
11.	7322	Demir veya çelikten elektriksiz merkezi ısıtmaya mahsus radyatör, motorlu hava püskürtücüler, bunların aksamparçası	1 821	2 838	2 492	1,3	-12,2
12.	8431	İş ve Maden Makinelerinin aksam ve parçaları	794	2 233	2 461	1,3	10,2
13.	2836	Karbonat; peroksikarbonat; amonyum karbomat içeren ticari amonyum karbonat	1 740	2 020	2 329	1,2	15,3

14.	8702	10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	3 521	196	2 094	1,1	968,4
15.	7213	Demir veya alaşımsız çelikten filmaşın (sıcak haddelenmiş, kangal halinde)	0	0	2 006	1,0	0

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri

Ek-6: Türkiye'nin Estonya'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (% 2021-2022)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			166 325	230 018	215 225	100,0	-6,4
1.	7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde dilmiş külçeler	76 049	169 603	107 883	50,1	-36,4
2.	1003	Arpa	0	0	20 779	9,7	0
3.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	374	104	11 182	5,2	10651,9
4.	8479	Kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer makinalar ve mekanik cihazlar	1 715	608	10 457	4,9	1619,9
5.	4412	Kontrplaklar, kaplamalı levhalar ve benzeri lamine edilmiş ağaçlar	3 763	5 296	8 107	3,8	53,1
6.	2703	Turb (turb döküntüleri dahil)	3 322	4 588	5 968	2,8	30,1
7.	8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	2 098	5 730	3 990	1,9	-30,4
8.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	537	1 954	3 261	1,5	66,9
9.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	13 265	6 165	3 136	1,5	-49,1
10.	7202	Ferro alyajlar	126	234	3 060	1,4	1207,7

11.	4804	Birincil elyaf (kraft) kağıt ve kartonları (kuşe edilmemiş, sıvanmamış, rulo veya tabaka halinde)	413	3 498	2 758	1,3	-21,2
12.	2916	Doymamış asiklik ve siklik monokarboksilik asitler ve bunların türevleri	2 340	1 954	2 704	1,3	38,4
13.	4407	Uzunlamasına kesilmiş, biçilmiş ağaç; kalınlık > 6 mm	497	875	2 271	1,1	159,5
14.	8308	Adi metallerden fermuar, toka, kopça, kapsül, perçin, boncuk, pul vb.	5	832	1 757	0,8	111,2
15.	3824	Dökümhane maçalarına veya kalıplarına mahsus müstahzar bağlayıcılar, kimya ve bağlı sanayide kull. diğer kimyasal ür.	1 026	1 606	1 653	0,8	2,9

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri